

ФІНАНСИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНО – БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 336.225.66

ПОДАТКОВА ЗНИЖКА З ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ – НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІЛЬГИ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНОСТІ В УКРАЇНІ

Бобрівець В. В.

Тернопільський національний економічний університет

В роботі була поставлена мета проаналізувати стан чинної державної політики підтримки і стимулювання приватних благодійних ініціатив у суспільних інтересах через податкову систему. Розкрито особливості надання податкової знижки з податку на доходи фізичних осіб для благодійників відповідно до норм Податкового кодексу, на яку дозволяється зменшити загальний річний оподатковуваний дохід, одержаний у вигляді заробітної плати (ст. 166). Прораховано умовний розмір податкової знижки на благодійність, виходячи із середньомісячної заробітної плати працівників в Україні. Наведено статистику отримувачів податкової знижки на благодійність у 2017 році. Проілюстровано види матеріальної підтримки благодійних акцій населенням, внаслідок чого зроблено висновок про популярність серед фізичних осіб «швидких» пожертв без отримання підтверджуючих документів: у благодійну скриньку, церкві тощо. Обґрунтовано, що у чинному форматі податкова знижка на благодійність є скоріше декларативною величиною та не здатна справити відчутний вплив на активізацію благодійності в Україні. Проаналізовано стан розвитку смс-благодійності. Розроблено рекомендації щодо розбудови благодійної сфери України інструментами оподаткування.

Ключові слова: податкові пільги, податок на доходи фізичних осіб, податкова знижка, благодійність, заробітна плата, оподатковуваний дохід

UDC 336.225.66

PERSONAL INCOME TAX DEDUCTION – DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT FOR ACTIVATION OF CHARITY IN UKRAINE

Bobrivets V. V.

Ternopol National Economy University

The paper is devoted to the study of the state of the current government policy of supporting and encouraging private charitable initiatives, which play an important role in promoting the public interest, through the tax system. The author has disclosed the peculiarities of personal income tax deduction for philanthropists under the Tax Code, which permits to reduce the total annual taxable income received in the form of wage

(Article 166). It was calculated the approximate size of such tax deduction for charity based on the average monthly salary of employees in Ukraine. It was given the statistics of recipients of personal income tax deduction for charity in 2017. The author has illustrated the types of material support of charitable actions by the population and based on this was made the conclusion about the popularity between individuals of «fast» donations without the receipt of supporting documents: in the charitable box, church, etc. It was substantiated that in the current format the tax deduction for charity is rather declarative value and cannot make a tangible impact on the activation of charity in Ukraine. The state of development of SMS-charity has been analyzed. The recommendations of the development of the charitable sphere of Ukraine by instruments of taxation have been proposed.

Keywords: tax incentives, personal income tax, tax deduction, charity, wages, taxable income.

Актуальність проблеми. Події останніх років яскраво продемонстрували, що українське суспільство здатне доволі швидко реагувати на виклики, що постають перед країною, гуртуючись навколо вирішення тих державних проблем, до яких його представники хочуть бути дотичними як свідомі громадяни своєї держави. Активна діяльність різноманітних благодійних ініціатив з метою гасіння негативних наслідків небажаних прецедентів або проявів незадовільного стану соціально-економічної сфери в Україні частіше за все ґрунтується на альтруїстичних мотивах благодійників та їх приватних коштах. Але без адекватної підтримки сектору благодійності з боку держави через наявний в останньої інструментарій регулювання економічних та соціальних процесів очікувати на нарощування активності залучення українців у благодійну діяльність марно. А тим більше марно сподіватися на капіталізацію накопичених знань та досвіду благодійників для виходу даної сфери в Україні на новій рівень розвитку, що вже реалізований у західних країнах. Тому аналіз стану чинної державної політики підтримки і стимулювання приватних благодійних ініціатив у суспільних інтересах, зокрема через податкову систему, дозволить оцінити перспективи якісної розбудови благодійництва у вітчизняних реаліях.

Аналіз останніх наукових досліджень. Попри існування у наукових колах певної схоластичної полеміки навколо теоретичних питань, пов'язаних із благодійністю, доцільно процитувати слова відомого історика-дослідника Ключевського В. О. (1841-1911): «Благодарительность – вот слово с очень спорным значением и с очень

простым смыслом. Его многие различно толкуют и все одинаково понимают» [1, с. 89].

Тому сьогодні доволі легко виділити тих, хто безпосередньо займається благодійністю на практиці, через різного роду благодійні організації та ініціативи. Наприклад, Зузана Заланова, координатор Програми «Волонтери ООН в Україні», Анна Гулевська-Черниш, співзасновниця Школи соціального підприємництва SELab, Ірина Гуцал, директор Української біржі благодійності, Андрій Васькович, Голова правління Українського форуму благодійників та багато інших.

Дещо складніше виділити тих вітчизняних науковців, хто ґрунтовно досліджує фінансові аспекти благодійності у теоретичній площині із проекцією на вирішення прикладної проблематики. При цьому досліджує на системній основі, не з позицій соціальної відповідальності бізнесу як інструменту розвитку цього бізнесу, а у масштабі держави. На нашу думку, значний інтерес у цьому контексті представляють доробки Я. Буздуган, О. Вінникова, А. Гулевської-Черниш, С. Куца, М. Лациби, О. Мацібох, Л. Петрашко, П. Петрашко та Р. Сербина.

Водночас залишаються недостатньо вивченими аспекти, пов'язані із можливістю надання імпульсів для розвитку приватної благодійності через податкову систему країни. При цьому, враховуючи мінливість українського податкового законодавства, підходи до оподаткування благодійності потребують постійної актуалізації для того, щоб дослідити потенційний вплив впроваджених законодавцем новацій на громадську активність у даній сфері та оцінити післядію попередніх норм.

Метою статті є виокремлення чинних податкових пільг для надавачів благодійної допомоги з податку на доходи фізичних осіб задля аналізу їх потенціалу щодо активізації усвідомленої благодійності як частини системної державної стратегії розвитку громадянського суспільства в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження. У наукових колах дискусія стосовно визначення терміну «благодійність» триває. Це пояснюється тим, що даний вид недержавної діяльності зачіпає різні сфери суспільних відносин. Відповідно, кожна галузь знань акцентує увагу саме на тому сутнісному аспекті, що входить у коло її наукових пошуків. А тому підходи до визначення сутнісних характеристик благодійності є доволі різноплановими: від таких, що містять наголос на моральній стороні явища «благодійність», до трактування через

функціональний підхід. Але, на нашу думку, ці визначення не протирічать один одному, а, навпаки, взаємодоповнюють один одного. Тому не бачимо сенсу продовжувати наукову полеміку у рамках даної статті. Наведемо лише декілька джерел, в яких, за нашим переконанням, даний термін представлений максимально зрозумілим для усвідомлення.

Так, у філософському словнику благодійність прирівнюється до філантропії (від грецьк. *philia* – любов, *anthropos* – людина) та трактується як діяльність, завдяки якій приватні ресурси (фінансові і матеріальні засоби, здібності та енергія людей) добровільно та безоплатно розподіляються їх власниками з метою сприяння тим, хто цього потребує, вирішення суспільних проблем, а також вдосконалення умов суспільного життя» [2]. Кембриджський словник також дає доволі змістовне пояснення терміну «благодійність»: система безкоштовного забезпечення грошима, їжею або допомогою тих, хто цього потребує через хворобу, бідність або відсутність притулку» [3]. Отже, зрозуміло, що у цілому під благодійництвом розуміється допомога і матеріальна підтримка тих, хто цього потребує.

Проаналізуємо податкові пільги з податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО, податок) для благодійників-фізичних осіб відповідно до норм Податкового кодексу України (далі – ПКУ, Кодекс) у проекції їх здатності стимулювати таку благодійну діяльність.

Всі фізичні особи-платники податку згідно із Кодексом (ст. 166) мають право на податкову знижку – документально підтверджену суму (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати [4].

Таким чином, податкова знижка дає фізичній особі право на перерахунок суми ПДФО, утриманого з його заробітної плати протягом звітного року. Внаслідок цього при виконанні ряду умов платнику за результатами року може бути повернена частина сплаченого раніше податку, а саме:

– платник податків повинен бути резидентом України (пп. 166.4.1 ПКУ);

– витрати, за якими платник податків претендує на податкову знижку, повинні бути здійснені у зв'язку з придбанням товарів, робіт,

послуг у резидентів України (юридичних і фізичних осіб) (пп. 14.1.170 ПКУ);

– витрати повинні бути сплачені за рахунок власних коштів платника податків і підтверджені документально (п. 166.3 ПКУ);

– платник протягом звітного року повинен отримувати дохід у вигляді заробітної плати, з якого податковим агентом утримано і перераховано до бюджету ПДФО (пп. 14.1.170 ПКУ);

– загальна сума нарахованої податкової знижки не може перевищувати суму нарахованої за звітний рік заробітної плати, зменшеної на суму страхувальних внесків до Накопичувального фонду, а також на суму податкової соціальної пільги (пп. 166.4.2 ПКУ);

– платник повинен заповнити річну Податкову декларацію про майновий стан і доходи і подати її протягом року, що настає за звітним, оскільки право на податкову знижку на наступні податкові роки не переноситься (пп. 166.4.3 ПКУ).

Очевидно, що вимоги законодавця є справедливими, оскільки мова йде про повернення особі з державного бюджету певного відсотку з суми вже сплаченого нею ПДФО. Однак не можемо назвати ці норми такими, що легко виконати, а отже такими, що заохочують платників скористатися правом на податкову знижку.

У випадку із благодійністю вимоги Кодексу є ще більш суворими:

1. До складу податкової знижки дозволено включати суму коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, зареєстрованим відповідно до закону, у розмірі, що не перевищує 4 відсотків суми його заробітної плати, нарахованої за звітний рік.

Однак якщо платник податків перераховував допомогу волонтерам, унесеним до Реєстру волонтерів АТО, іншим волонтерам-фізичним особам або надавав допомогу переселенцям з АР Крим, зони проведення АТО або безпосередньо учасникам АТО, то ці витрати не включаються до податкової знижки, оскільки це не передбачено нормами пп. 166.3.2 п. 166.3 ст. 166 ПКУ. Хоча як раз допомога армії є пріоритетною сферою для більшості населення. Так, за результатами опитування Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно із соціологічною службою Центру Разумкова, 62 % опитаних серед тих, хто протягом 2016 року займався волонтерською діяльністю чи надавав матеріальну допомогу [5].

Хоча позитивно хочемо відмітити звільнення благодійників-фізичних осіб, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції, від ПДФО (п.п. 165.1.54 та 170.7.8 ПКУ) щодо коштів, які перераховані на рахунки таких фізичних осіб, якщо вони використовуються для надання благодійної допомоги, перелік якої визначено законодавцем.

2. Необхідними є наступні підтверджуючі документи: 1) договір про пожертвування; 2) Рішення про внесення установи (організації) до Реєстру неприбуткових організацій та установ; 3) при грошовому внеску – платіжне доручення, квитанція банку або відділення зв'язку, прибутковий касовий ордер, довідка роботодавця про відрахування внесків із заробітної плати тощо; 4) при передачі майна – договір дарування, посвідчений нотаріально, накладна, акт приймання-передачі.

Спробуємо розібратися, чи може вбудована у конструкцію ПДФО податкова пільга у вигляді податкової знижки стимулювати розвиток благодійності для благодійників-фізичних осіб.

За даними Державного комітету статистики України у 2017 році середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності у розрахунку на одного працівника склала 7 104 грн [6]. Шляхом проведення нескладних дій отримаємо, що річна заробітна плата такого працівника складатиме 85 248 грн (7 104 грн x 12 місяців), а приблизна сума сплаченого за рік ПДФО дорівнюватиме 15 345 грн (85 248 грн x 18 %). Припустимо, що у 2017 році працівник перерахував неприбутковій організації 10 000 грн у вигляді благодійних внесків.

1. Розрахуємо розмір благодійних внесків, допустимий для включення до податкової знижки: $85\,278 \times 4\% = 3\,411$ грн.

Сума, перерахована працівником, є більшою за встановлений 4 % ліміт, а тому для розрахунку податкової знижки братиметься лише 3 411 грн, тоді як позалімітні 6 589 грн «пропадатимуть».

2. Визначимо суму ПДФО з урахуванням податкової знижки: $(85\,248 \text{ грн.} - 3\,411 \text{ грн.}) \times 18\% = 14\,731$ грн (акцентуємо увагу, що розрахунок є спрощеним, оскільки нам не відомо, чи користувався працівник податковою соціальною пільгою і в якому розмірі, якщо так, або чи робив внески до Накопичувального фонду).

3. Розрахуємо суму ПДФО, що підлягає поверненню з бюджету: $15\,345 - 14\,731 \text{ грн.} = 614$ грн.

Отже, як видно із наведених вимог законодавця та нашого розрахунку, податкова знижка, пов'язана із благодійністю, є формальною величиною. На прийняття рішення щодо пожертви дана податкова пільга не справляє жодного впливу. Впевнено можна стверджувати, що кількість бажаючих пройти через всі адміністративні процедури та податкові перевірки, пов'язані з отриманням такої знижки, у масштабах країни буде незначною. Можна заперечити, що за більшої заробітної плати розмір податкової знижки також буде більшим, а тому і мотивація її декларування сильніше. Не погоджуємось з таким твердженням, оскільки із ростом заробітної плати дорожчає вартість години робочого часу, а тому нераціонально його витратити на отримання повернення ПДФО з бюджету, розмір якого пропорційно заробітній платі все рівно буде доволі скромним через закладені у Кодексі обмеження. Автоматично із претендентів на дану знижку виключено нерезидентів, хоча високооплачувані фахівці, які працюють у нерідній для себе країні – Україні, можуть бути надавачами значних благодійних пожертв в силу іншої ментальності, оскільки у західних країнах благодійність є звичайною справою та стандартом життя.

На нашу думку, податкова знижка для фізичних осіб у чинному форматі є суто декларативною і, не сприяючи зростанню кількості благодійників, лише підвищує вартість адміністрування податку на доходи фізичних осіб. Це підтверджується і статистикою використання знижки даного виду.

Так, у 2017 році податкові знижки отримали 164 800 осіб. З них лише 361 особа або 0,21% від загальної чисельності – за благодійні внески, а загальна сума наданої їм податкової знижки склала менше 30 000 євро [7]. У масштабах країни ця сума виглядає просто мізерною, а тому підстав для визнання існування механізму податкового стимулювання благодійності від благодійників-фізичних осіб немає.

Звісно, що державна не може собі дозволити повернути у вигляді ПДФО навіть чверть витрачених фізичними особами у вигляді пожертвувань або благодійних внесків сум, попри всю доцільність такого кроку з метою заохочення даного виду діяльності зараз та забезпечення якісної трансформації сектору благодійності у майбутньому, коли активність буде спрямовуватися не на усунення наслідків проблемних ситуацій, а на ліквідацію корінних причин їх виникнення. Однак, на нашу думку, державі слід бути більш відкритою і гнучкою. А тому під час

формування інструментарію податкового регулювання враховувати вихідні параметри сфери/діяльності, яку планується розвивати за рахунок податкових пільг. Мова йде про наступне.

За результатами різного роду опитувань у сучасному стані функціонування вітчизняного сектора благодійництва населення чітко простежуються дві тенденції:

– благодійність – це доволі спонтанна дія, реалізація якої переважно відбувається найбільш зручним для більшості благодійників способом – передачею готівки (табл. 1);

– недовіра до діяльності представників благодійного сектору та відсутність мотивації є одними з основних підстав для відмови у вчиненні пожертви.

Однак сьогодні є підстави стверджувати, що дана специфіка у податковому законодавстві України не врахована належним чином.

Таблиця 1 - Види матеріальної підтримки благодійних акцій населенням

Дії в підтримку благодійності	Грудень 2012	Листопад 2015	Грудень-2016
1. Брав участь у благодійному заході, який організувала компанія, де я працюю	15,9	9,4	15,3
2. Був волонтером (безоплатно працював) на благодійній акції	10,7	9,2	11,2
3. Відрахував якийсь відсоток своєї заробітної платні	12,2	25,6	20,4
4. Надавав благодійну пожертву до благодійної скриньки	43,1	63,9	51,1
5. Надавав благодійну пожертву через Інтернет	0,2	5,6	5,9
6. Надавав благодійну пожертву через СМС повідомлення	5,0	17,4	11,6
7. Надавав благодійну пожертву через картку Приватбанку	–*	12,0	8,0
8. Надавав благодійну пожертву через банківський переказ	8/7	5,1	3,6
9. Придбав певний товар, частина вартості якого йшла на благодійність	20,9	18,3	15,9
10. Придбав квиток на благодійний захід (концерт, бал, аукціон тощо)	6,0	2,8	3,0
11. Придбав благодійну листівку	2,3	0,9	3,6
12. Просто давав людям гроші	33,1	30,3	28,3
13. Зробив благодійну пожертву у церкві	–*	19,1	21,6
14. Інше	2,7	2,2	2,6
15. Не пам'ятаю, важко відповісти	0,7	0,5	0,3

* Цих варіантів в опитуванні не було
Джерело: [8]

Як видно з даних таблиці 1, серед тих опитаних, хто надавав благодійну грошову або матеріальну допомогу людям чи громадським організаціям (41,6 % опитаних у 2016 році), найбільш популярними є «швидкі» пожертви: у благодійну скриньку, церкві або просто передача грошей людям. Очевидно, що за таких умов отримання будь-яких підтверджуючих документів про власну благодійну діяльність є неможливим. А отже люди свідомо позбавляють себе права на декларування податкової знижки для даного виду діяльності на користь більшої зручності та швидкості в наданні пожертви.

Виходячи з цього, державі необхідно створити умови, за яких населення буде зацікавлено у переорієнтації на ті види благодійності, які можна документально підтвердити. І в першу чергу це стосується необхідності лібералізувати вимоги щодо отримання податкової знижки, принаймні у частині обмежувачого ліміту. Цікаво, з якої логіки виходив законодавець, закріплюючи дозвіл на включення до податкової знижки суми пожертви, що не перевищує саме ці 4 відсотки суми загального оподаткованого доходу платника. І чому у нормі фігурує обмеження щодо загального оподаткованого доходу, якщо фактично прив'язка йде до заробітної плати? Тоді логічно запропонувати розраховувати ліміт із загальної суми всіх доходів платника податку, з яких сплачено ПДФО за стандартною ставкою, не обмежуючись виключно розміром заробітної плати за рік. Звісно, що на даний момент можливість реалізації таких новацій нам представляється сумнівною з точки зору фінансової спроможності країни та певної схильності до бюрократизації будь-якої дозвільної процедури.

Ми живемо в світі, який щохвилини змінюється завдяки все більшому поширенню передових технологій, а податкова служба продовжує використовувати старі підходи та механізми. Тому є сенс вести мову про доцільність розширення можливості користування податковими пільгами благодійникам за рахунок інших форм підтвердження фактів благодійної діяльності. Наприклад, смс-благодійність, реалізація якої відбувається в Україні відповідно до норм Закону України від 06.10.2016 № 1664-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення сприятливих умов для впровадження благодійних телекомунікаційних повідомлень» (далі – Закон № 1664-VIII).

Згідно із Законом № 1664-VIII, оператор телекомунікацій здійснює збір благодійних пожертв з використанням благодійного повідомлення серед абонентів на підставі договору про публічний збір благодійних пожертв, укладеного з неприбутковою організацією, у тому числі благодійною організацією (крім політичних партій і кредитних спілок), або територіальною громадою [9]. При цьому істотними умовами такого договору є:

- 1) зобов'язання таких організацій оприлюднювати на своєму веб-сайті звіти про використання таких коштів та документи (або їх засвідчені копії), що підтверджують використання таких коштів;
- 2) строки оприлюднення зазначених відомостей та документів;
- 3) відповідальність за невиконання таких вимог.

Також, оператор телекомунікацій має право здійснювати контроль цільового використання коштів, зібраних шляхом публічного збору благодійних пожертв з використанням благодійного телекомунікаційного повідомлення.

Отже, у випадку із смс-благодійністю може бути реалізований потрібний контроль за діяльністю благодійних організацій, зокрема: від держави, оператора зв'язку та громадськості через оприлюднення неприбутковими організаціями звітів на власних веб-сайтах. Особливо враховуючи факт, що у суспільстві є великий запит на доброчесність, прозорість і підзвітність діяльності у сфері благодійності, на чому вже було наголошено вище. А також спостерігається певна пасивність населення у питаннях, пов'язаних із необхідністю документального доведення факту благодійності, який частіше за все є спонтанною дією.

Логічним є висновок, що державі необхідно активізувати розвиток даного виду благодійності шляхом всебічної популяризації, оскільки цей крок здатний надати імпульсу для розвитку цієї сфери у цілому без значних фінансових втрат бюджету. Як видно з даних табл. 1, у 2016 році послугами смс-благодійності скористалося 11,6 % опитаних серед тих, хто надавав благодійну грошову або матеріальну допомогу людям чи громадським організаціям. Однак норми Закону № 1664-VIII ще не діяли, оскільки він був прийнятий наприкінці року, проте люди були готові підтримувати благодійні ініціативи. Ще вища активність щодо смс-благодійності була у 2015 році – 17,4 % опитаних.

На нашу думку, за грамотної державної стратегії смс-благодійність може стати лідером поміж інших видів благодійності населення. Одним із перших заходів, що може бути швидко реалізований через податкову систему, – це надання права на включення до податкової знижки платника сум, витрачених смс-благодійність, підтвердженням чого виступатиме звіт оператора телекомунікаційного зв'язку щодо контрактних абонентів та тих абонентів, номер яких прив'язаний до конкретної особи (її паспортних даних).

Висновки. Сьогодні світ змінюється з неймовірною швидкістю. Держава як центральний монополіст влади поступово втрачає свої позиції, оскільки новий світовий порядок впевнено започатковує наступний тренд – полісуб'єктність відносин як в середині країни, так і на міжнародному рівні. Держава у конкурентній боротьбі з новими суспільними інститутами (транснаціональні корпорації та фінансові установи, міжнародні громадські та благодійні організації тощо) поступово втрачає виняткове право на виконання певних функцій або програє за якістю їх виконання. Останнє є цілком справедливо щодо сектору благодійності, коли громадянське суспільство здатне не лише ефективно вирішувати проблеми незадовільного стану соціально-економічної сфери, а й викорінювати причини появи таких проблем.

Як справедливо зазначає відомий український науковець, д.ю.н., професор Гетьманцев, що ми є свідками започаткування нових підходів до регулювання державних фінансів. А оподаткування є лише одним з яскравих прикладів загального тренду, коли, зокрема, пропозиції щодо порядку стягнення податків на міжнародному рівні (щодо екологічних податків), а у найближчому майбутньому це стане реальністю і в частині встановлення обов'язкових платежів, все частіше висуваються міжнародними експертами [10].

Україна, на жаль, поки що стоїть осторонь цих процесів. І попри усвідомлення новітніх трендів, підходи і правила державного регулювання переважно залишаються старими, як і пріоритети державного впливу. А у випадку із благодійністю, переконані, що і значення цієї сфери для розвитку країни досі законодавцем повноцінно не осмислене. Формування інструментарію податкового регулювання повинно гуртуватися на вихідних параметрах сфери, яку доцільно стратегічно розвивати за рахунок податкового стимулювання. Однак

активізації усвідомленої благодійності фізичних осіб як частини системної державної стратегії розвитку громадянського суспільства за рахунок податкових пільг не спостерігається.

Так, за результатами аналізу податкових пільг з податку на доходи фізичних осіб для благодійників, що реалізовані законодавцем у вигляді надання їм права на податкову знижку для зменшення загального річного оподаткованого доходу, можна впевнено стверджувати: на прийняття рішення щодо пожертви дана податкова пільга не справляє жодного впливу.

На нашу думку, податкова знижка для фізичних осіб у чинному форматі є скоріше декларативною нормою і, не сприяючи зростанню кількості благодійників, лише підвищує вартість адміністрування податку на доходи фізичних осіб.

Враховуючи зазначене та на виконання Указу Президента України від 26.02.2016 року № 68 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» вважаємо, що доцільно переглянути норми податкового законодавства щодо податкової знижки на благодійність відповідно до трендів сьогодення. І в першу чергу лібералізувати вимоги щодо знижки шляхом підвищення розміру обмежуючого ліміту та надання дозволу на його застосування до загального річного доходу, з якого ПДФО сплачений за основною ставкою, а не лише до заробітної плати. Також необхідним є включення у перелік дозволених для податкової знижки витрат, що виникли внаслідок перерахування платником податку сум коштів у вигляді пожертви або благодійних внесків волонтерам, унесеним до Реєстру волонтерів АТО, та під час смс-благодійності.

Цей перелік заходів не є вичерпним, але таким, що може бути швидко реалізованим без серйозних фінансових втрат з боку держави, стимулюючи при цьому благодійників до переходу к задокументованим формам благодійності і популяризуючи даний вид діяльності у цілому, що, власне, і є метою ефективного податкового регулювання – формування бажаної для держави поведінки платників інструментарієм оподаткування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ключевский В. О. Добрые люди Древней Руси (По изданию: Богословский вестник. Январь 1892. Сергиев Посад, печатается с сокращениями) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.golubinski.ru/russia/dobrye.htm>.
2. Философия: Энциклопедический словарь. – М.: Гардарики. Под редакцией А.А. Ивина, 2004 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy/148.
3. Meaning of «charity» in the English Dictionary / English Dictionary // Cambridge University Pres [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/charity>.
4. Податковий кодекс: за станом на 27.02.2018 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112.
5. Благодійність і волонтерство–2016: результати соціологічного дослідження // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно із соціологічною службою Центру Разумкова, грудень 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://dif.org.ua/article/blagodiynist-i-volonterstvo-2016-rezultati-sotsiologichnogo-doslidzhennya>.
6. Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності за період з початку року у 2017 році // Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Вінник О. Рекомендації щодо податкових стимулів для індивідуальних донорів ОГС в Україні / О. Вінник // Матеріали круглого столу «Дружнє законодавство для добровільних пожертвувань» [Електронний ресурс] – Режим доступа: <https://www.prostir.ua/?focus=u-stolytsi-obhovoryly-zakonodavstvo-dlya-fandrajzynhu>.
8. Благодійність і волонтерство–2016: результати соціологічного дослідження // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно із соціологічною службою Центру Разумкова, грудень 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://dif.org.ua/article/blagodiynist-i-volonterstvo-2016-rezultati-sotsiologichnogo-doslidzhennya>.
9. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення сприятливих умов для впровадження благодійних телекомунікаційних повідомлень: Закон України від 06.10.2016 року № 1664-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1664-19>.
10. Гетьманцев Д. Новый взгляд на легитимность публичных финансов / Д. Гетьманцев // Дзеркало тижня. – 13.10.2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступа: https://zn.ua/business/novyuy-vzglyad-na-legitimnost-publichnyh-finansov-262874_.html.